

Zaaknummer : 01093476
Ons Kenmerk : ODH1134151
Datum : 30-08-2024

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 21 december 2023 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het herasfalteren van de Wassenaarseslag te Wassenaar met de aanwezigheid hierbij van de rugstreepad en de zandhagedis. De aanvraag betreft het opzettelijk vangen en het opzettelijk verstoren van de rugstreepad en de zandhagedis en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de rugstreepad en de zandhagedis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, eerste lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk vangen van de rugstreepad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de rugstreepad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de rugstreepad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*);
- artikel 3.6, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het anders dan voor verkoop, onder zich hebben en vervoeren van de rugstreepad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*).

De ontheffing is aangevraagd voor de periode 31 juli 2024 tot en met 2 maart 2026.

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op grond van het overgangsrecht in de Aanvullingenwet natuur Omgevingswet is de Wet natuurbescherming nog van toepassing op deze procedure.

Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te **verlenen** aan Gemeente Wassenaar;
- II. op grond van artikel 3.9, eerste lid, van de Wet natuurbescherming ontheffing te verlenen voor gebruikmaking van niet-selectieve vangmiddelen bij het vangen van de rugstreepad en de zandhagedis;
- III. als vangmiddelen als bedoeld in artikel 3.25, eerste lid, van de Wet natuurbescherming het volgende middel aan te wijzen:
  - vangemmer (rugstreepad en zandhagedis);
- IV. de in het vervolg van dit besluit opgenomen voorschriften te verbinden aan deze ontheffing;

- V. de documenten vermeld onder het kopje 'Aanvraagdocumenten' in het vervolg van dit besluit en de aanvullende gegevens van 21 augustus 2024 onderdeel te laten zijn van dit besluit;
- VI. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van het besluit tot en met 2 maart 2027.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze ontwerpbeschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1. De ontheffinghouder dient:
  - a. de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden (startmelding);
  - b. het ecologisch werkprotocol op te sturen bij de startmelding van de werkzaamheden;
  - c. relevante wijzigingen in de uitvoering één maand van tevoren te melden. Het betreft wijzigingen die van invloed kunnen zijn op de effectbeoordeling van de aanvraag en/of de uitvoering van de voorgestelde mitigerende en/of compenserende maatregelen;
  - d. de datum van beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

Bovenstaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (hierna: OZHZ), Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres toezichtnatuur@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'. De meldingen mogen schriftelijk of digitaal worden gedaan.

2. De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden die betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het rapport 'Activiteitenplan werkzaamheden Wassenaarseslag – Wassenaar' van 21 december 2023 en de aanvullende gegevens van 21 augustus 2024. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
  - a. de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
  - b. aanduiding van de locatie van het projectgebied (hierna: plangebied);
  - c. de uit te voeren werkzaamheden;
  - d. de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
  - e. de mitigerende en compenserende maatregelen;
  - f. de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
  - g. het logboek van de ecologische begeleiding dat door de deskundige wordt bijgehouden.
3. De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de rugstreeppad en de zandhagedis.
4. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en het ecologisch werkprotocol op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

---

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

Een ecologisch deskundige is iemand die ecologisch advies geeft of werkzaamheden begeleidt op het gebied van leefgebieden en/of (beschermde) soorten. Hij of zij heeft schriftelijk aantoonbare ervaring en specifieke ecologische kennis, voortkomend uit of vergelijkbaar met een afgeronde mbo-, hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt Nederlandse ecologie.

De ecologisch deskundige heeft voldoende kennis en jarenlange ervaring om ecologisch onderzoek uit te kunnen voeren en advies te kunnen geven. Hij of zij:

- (her)kent de functionaliteit van leefgebieden van (beschermde) soorten;
- heeft kennis van de algemeen erkende onderzoeks- en monitoringsmethoden;
- kan resultaten onderbouwd rapporteren en ecologische werkprotocollen uitwerken;
- kan aanvragen opstellen of daarbij ondersteunen;
- kan anticiperen op en heeft voortschrijdend inzicht in het uitvoeren van ecologisch werk in de praktijk (inclusief vrijstellingen en gedragscodes);
- kan specifieke ecologische maatregelen toepassen en begeleiden;
- zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam bij Nederlandse natuurorganisaties, (semi)overheidsinstanties en/of een ecologisch adviesbureau dat bij voorkeur is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

5. De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het rapport 'Activiteitenplan werkzaamheden Wassenaarseslag – Wassenaar' van 21 december 2023 en de aanvullende gegevens van 21 augustus 2024.
6. Indien een of meerdere in voorschrift 6 genoemde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
7. Tijdig, minimaal één maand voordat de in voorschrift 7 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze ter goedkeuring aan de OZH (voorschrift 1) te worden voorgelegd.

Specifieke voorschriften

8. Aan het ongeschikt maken van het plangebied voor de rugstreepad en de zandhagedis worden de volgende voorwaarden verbonden:
  - a. het plaatsen van de reptielen- en amfibieënschermen (hierna: schermen) dient te worden uitgevoerd onder begeleiding van de ecologisch deskundige (zie voorschrift 4);
  - b. de werkzaamheden voor het plaatsen van schermen dienen uitgevoerd te worden in één werkrichting om eventueel aanwezige soorten de mogelijkheid te geven zich te kunnen verplaatsen;
  - c. de schermen dienen in de actieve periode van de soorten in een goede staat te verkeren en dagelijks gecontroleerd te worden door de (ecologisch) deskundige of door een persoon die aanwezig is op de locatie en is geïnstrueerd door de deskundige. Beschadigingen, hoge vegetatie, zandverstuiving of omgevallen schermen en dergelijke waardoor de functionaliteit van de schermen wordt belemmerd, dienen binnen een dag te worden hersteld of opgelost;
  - d. het verwijderen van de schermen na afronding van de werkzaamheden dient te worden uitgevoerd onder begeleiding van de deskundige;
  - e. in het ecologisch logboek dient door de deskundige verslag te worden gedaan van het plaatsen en verwijderen van de schermen, de uitgevoerde controles en wat de bevindingen en eventueel genomen acties zijn geweest.
9. Het afvangen van de rugstreepad en de zandhagedis dient onder begeleiding van de ecologisch deskundige te worden uitgevoerd (zie voorschrift 4). Verder worden aan het afvangen de volgende voorwaarden verbonden:
  - a. de afstand tussen de vangemmers dient maximaal 20 meter te bedragen;
  - b. het afvangen dient plaats te vinden na het plaatsen van de schermen, maar niet later dan 1 september, tot en met 15 oktober. Indien de klimatologische omstandigheden hiertoe aanleidingen geven, en dieren langer actief blijven voor zij in winterrust gaan, dient het afvangen verlengd te worden tot 1 november. Dit ter beoordeling aan de ecologisch deskundige en deze afweging dient vastgelegd te worden in het ecologisch logboek;
  - c. de vangemmers dienen een schuin geplaatste grillige stok/tak te bevatten, zodat eventuele bijvangst zoals muizen zelf uit de emmers kunnen klimmen;
  - d. in de emmers dienen schuilmogelijkheden worden aangeboden om predatie (van roofvogels) te voorkomen;
  - e. omdat zandhagedissen dagactief zijn en rugstreepadden nachtactief, wordt door het tweemaal daags controleren van de emmers voorkomen dat dieren te lang in de emmers blijven en hier schade van kunnen ondervinden. Daarom dient de deskundige tweemaal daags met een tussenperiode van maximaal twaalf uur een controle uit te voeren op aanwezige individuen. Indien de weersomstandigheden hiertoe aanleiding geven, dienen extra controles te worden uitgevoerd. Dit ter beoordeling van de deskundige;
  - f. indien andere soorten dan waarvoor de ontheffing is verleend in de vangemmers terecht komen, dienen deze zo snel mogelijk weer buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden en op een geschikte locatie losgelaten te worden;

- g. stropvangsten met behulp van vangstropjes voor het afvangen van de zandhagedis mogen enkel en alleen worden toegepast door een (ecologisch) deskundige vaardig met deze specifieke methode;
  - h. in het ecologisch logboek dient door de deskundige verslag te worden gedaan van de ecologische begeleiding, waarbij wordt hoeveel dieren zijn gevangen en waar, wanneer en waarheen zij zijn verplaatst;
  - i. om verspreiding van ziektes onder amfibieën te voorkomen dienen handschoenen, laarzen en opvangemmers en andere materialen die worden gebruikt voor bovenstaande vangmethoden ontsmet te worden conform het Desinfectie protocol veldwerk van RAVON².
10. Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden onverhoopt individuen van de rugstreeppad en/of de zandhagedis worden aangetroffen in het plangebied, dienen die werkzaamheden op de locatie waar de soort is aangetroffen meteen stilgelegd te worden en de ecologisch deskundige dient dan direct ter plaatse passende maatregelen te nemen. De werkzaamheden kunnen op de werklocatie hervat worden als deze is vrijgegeven door de ecologisch deskundige. De ecologisch deskundige dient van het voorgaande verslag te doen in het ecologisch logboek.
11. De straatkolken die ten behoeve van de afwatering worden aangelegd dienen faunavriendelijk te zijn. Zij dienen te worden voorzien van een amfibietrap of vergelijkbaar welke in de straatkolken worden geplaatst zodat dieren die in de kolk terecht komen zelf de kolk kunnen verlaten.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Op alle van nature in het wild levende planten en dieren en hun leefgebied geldt de specifieke zorgplicht zoals opgenomen in artikel 11.27 van het Besluit activiteiten leefomgeving (vgl. artikel 1.11 Wet natuurbescherming). Gelet op deze specifieke zorgplicht dient inzicht verkregen te worden met betrekking tot de aanwezigheid van soorten op de locatie van de activiteit. Hierbij geldt dat objectief vastgesteld moet worden of soorten negatieve gevolgen ondervinden van de voorgenomen activiteiten. Indien noodzakelijk moeten maatregelen getroffen worden om negatieve gevolgen zoveel als redelijkerwijs verwacht kan worden te voorkomen. Indien negatieve gevolgen redelijkerwijs niet te voorkomen zijn, dient de activiteit gestaakt te worden.
- In het kader van de specifieke zorgplicht dient tevens rekening gehouden te worden met broedgevallen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Indien de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde, dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor het contractueel vastleggen daarvan.

---

² Zie ook https://www.ravon.nl/Portals/2/Bestanden/Publicaties/Hygiene_protocol.pdf.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 21 december 2023 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De ontheffing is aangevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten als gevolg van het project. De aanvraag betreft het herasfalteren van de Wassenaarseslag te Wassenaar met de aanwezigheid hierbij van de rugstreepad en zandhagedis. De aanvraag betreft het opzettelijk vangen en het opzettelijk verstoren van de rugstreepad en de zandhagedis, het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de rugstreepad en de zandhagedis. Ontheffing wordt gevraagd voor het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.5, eerste lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk vangen van de rugstreepad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de rugstreepad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de rugstreepad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*);
- artikel 3.6, tweede lid, van de Wet natuurbescherming, voor wat betreft het anders dan voor verkoop, onder zich hebben en vervoeren van de rugstreepad (*Epidalea calamita*) en de zandhagedis (*Lacerta agilis*).

De ontheffing is aangevraagd voor de periode 31 juli 2024 tot en met 2 maart 2026.

Aanvraagdocumenten

Bij de aanvraag zijn de volgende, voor dit besluit relevante, documenten ingediend:

- Activiteitenplan werkzaamheden Wassenaarseslag – Wassenaar, kenmerk R004-1291891RNR-V01-sss-NL,TAUW B.V., 21 december 2023 (ODH925915);
- Nader soortgericht onderzoek herontwikkeling Wassenaarseslag, kenmerk R001-1291891RNR-V01-efm-NL, TAUW B.V., 28 augustus 2023, (ODH925914);
- Ecologische Quicksan Wassenaarseslag te Wassenaar, projectcode WAWA20230275, VanderHelm Milieubeheer B.V., 31 maart 2023 (ODH925913).

Op 21 augustus 2024 zijn de volgende relevante documenten aangeleverd:

- Beantwoording aanvullende vragen ODH (01093476), kenmerk N002-1291891RNR-V01-hme-NL, TAUW B.V. 21 augustus 2024.

Procedure

Op grond van het overgangsrecht in de Aanvullingswet natuur Omgevingswet is de Wet natuurbescherming nog van toepassing op deze procedure.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 15 augustus 2024 verzocht om aanvullende gegevens.

Op 21 augustus 2024 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.5, 3.6, 3.8, 3.9 en 3.25 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De rugstreeppad en de zandhagedis zijn van nature in Nederland in het wild levende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn. Beide soorten zijn tevens opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern.

Op grond van artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de rugstreeppad en de zandhagedis opzettelijk te vangen;
- de rugstreeppad en de zandhagedis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de rugstreeppad en de zandhagedis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.6, tweede lid, van de Wnb is het verboden om de rugstreeppad en de zandhagedis anders dan voor verkoop onder zich te hebben of te vervoeren.

Op grond van artikel 3.9, eerste lid, van de Wnb is het verboden de rugstreeppad en de zandhagedis te vangen door gebruikmaking van niet-selectieve middelen die de plaatselijke verdwijning of ernstige verstoring van de rust van de populaties van deze soorten tot gevolg kunnen hebben. Van dit verbod kan ontheffing verleend worden, hierop is artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb van overeenkomstige toepassing.

Op grond van artikel 3.25, eerste lid, van de Wnb dienen bij het verlenen van een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, en artikel 3.9, tweede lid, van de Wnb de middelen te worden aangewezen die voor het vangen van de aldaar bedoelde dieren mogen worden gebruikt.

Beoordeling

Gemeente Wassenaar is voornemens om werkzaamheden uit te voeren aan de Wassenaarseslag, bestaande uit het herasfalteren van de weg. Daarbij vinden de werkzaamheden uitsluitend plaats binnen de contouren van de bestaande weg. Hierdoor vinden tijdens het herasfalteren geen werkzaamheden plaats in de berm. Ten behoeve van de waterafvoer rondom de Wassenaarseslag wordt een sleuf van circa 50 centimeter aan de zijkant van de weg gegraven. Ook wordt een kolk geplaatst. Daarnaast wordt een fietsoversteekplaats opnieuw ingericht.

De werkzaamheden staan gepland te starten in november 2024 en duren naar verwachting tot uiterlijk 29 november 2024. Wegens mogelijke uitloop van de werkzaamheden wordt een langere ontheffingsperiode aangehouden.

Overtreding verbodsbepaling(en)

Het voorkomen van de rugstreeppad en de zandhagedis is in en om het plangebied algemeen bekend. Om te bepalen of sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2023 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de rugstreeppad en de zandhagedis binnen het plangebied.

Het soortgericht onderzoek voor de zandhagedis is uitgevoerd conform het Kennisdocument Zandhagedis (BIJ12, 2017). Gedurende de verschillende veldbezoeken zijn meerdere zandhagedissen waargenomen, in totaal vijf zandhagedissen langs de bermen. Daarnaast zijn twee zandhagedissen waargenomen vlak buiten het plangebied. De wegberm is enigszins geschikt als habitat voor zandhagedis wat bevestigd wordt door de diverse

waarnemingen. Het duin achter de wegberm is van betere kwaliteit als leefgebied vanwege de variatie in vegetatiestructuur en open, zanderige plekken die wijdverspreid zijn. Echter kan niet uitgesloten worden dat de wegberm ook gebruikt wordt als essentieel leefgebied, of zelfs als voortplantingsplaats en ei-afzetplek. Lettend op deze waarnemingen kan geconcludeerd worden dat de gehele wegberm als leefgebied voor zandhagedis gezien kan worden.

Op basis van één veldbezoek en expert judgement zijn de verschillende leefgebieden en potentiële functies en geschikte standplaatsen voor de soort in kaart gebracht. Gedurende één veldbezoek is potentieel geschikt habitat voor rugstreeppad in kaart gebracht. In het plangebied en de directe omgeving is geschikt habitat voor rugstreeppad aangetroffen. Direct naast de weg in de berm is zowel winter- als zomerhabitat van rugstreeppad aangetroffen. Het habitat ten noorden en zuidoosten van het plangebied is geschikter bevonden dan de zuidwestzijde vanwege het duingrasland met open zanderige gedeeltes in tegenstelling tot voornamelijk duinbos en duindoornstruweel. Direct naast de weg ontbreekt het vrijwel aan open vergraafbare gedeeltes. Aan de noordzijde zijn duinvalleien gelegen, waarbinnen winter- en zomerhabitat aanwezig is. Daarnaast zijn ook potentiële voorplantingswateren aangetroffen in de vorm van vennen ten noorden van het plangebied. Het soortgericht onderzoek voor de rugstreeppad is daarmee niet volledig uitgevoerd conform het Kennisdocument Rugstreeppad (BIJ12, 2017). Echter is het gezien de bevindingen van het onderzoek voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de rugstreeppad en de zandhagedis in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning in dit specifieke geval voldoende is geweest.

Direct naast de weg is zowel winter- als zomerhabitat van de rugstreeppad aangetroffen en is leefgebied van de zandhagedis aanwezig, bestaande uit zomer- en voortplantingshabitat. De voorgenomen herasfaltering van de Wassenaarseslag kan resulteren in verstoring van het leefgebied van de rugstreeppad en de zandhagedis. Hierdoor kunnen negatieve effecten niet uitgesloten worden. Gelet op het voorgaande, valt niet uit te sluiten dat er sprake zal zijn van aantasting van functioneel leefgebied van voorgenoemde soorten, evenals aantasting van mogelijke aanwezige rust- en verblijfplaatsen als gevolg van de uit te voeren werkzaamheden. Aangezien de aanwezige rugstreeppadden en zandhagedissen als gevolg van de werkzaamheden een alternatief moeten zoeken, worden zij tevens opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen opgenomen in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb overtreden.

Als mitigerende maatregel worden mogelijk aanwezige rugstreeppadden en zandhagedissen afgevangen en verplaatst naar geschikt leefgebied buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden. Aangezien hierbij gebruik wordt gemaakt van niet-selectieve vangmiddelen waarmee rugstreeppadden en zandhagedissen worden afgevangen, is ontheffing benodigd voor overtreding van artikel 3.9, eerste lid, van de Wnb. Gezien het voorgaande, is ook sprake van het overtreden van de verbodsbepalingen opgenomen in de artikelen 3.5, eerste lid (vangen), en artikel 3.6, tweede lid (onder zich hebben en vervoeren), van de Wnb.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de rugstreeppad en de zandhagedis tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan werkzaamheden Wassenaarseslag – Wassenaar' van 21 december 2023 en de aanvullende gegevens van 21 augustus 2024. Deze maatregelen zien onder andere op het treffen van mitigerende maatregelen, waaronder het voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt maken van het functioneel leefgebied voor aanvang van de kwetsbare overwinteringsperiode van de rugstreeppad en de zandhagedis. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige met kennis van de aangevraagde soorten.

Geen andere bevredigende oplossing

De Wassenaarseslag is de enige strandopgang die toegang biedt tot het strand Wassenaarseslag en om deze bereikbaar te houden moet de weg onderhouden worden. Het herasfalteren is dan ook volledig locatiegebonden.

Een alternatief voor het herasfalteren is niet aan de orde maar al zouden er andere manieren zijn van onderhoud dan zouden die dezelfde of vergelijkbare negatieve impact hebben op de betreffende soorten. De uitvoering van de werkzaamheden en de maatregelen is volledig afgestemd op de aanwezigheid van de rugstreeppad en de zandhagedis. Zo wordt tijdens het uitvoeren rekening gehouden met de kwetsbare perioden van beide soorten. Door de plaatsing van schermen en het afvangen van de soorten, wordt voorkomen dat de rugstreeppad en de zandhagedis aanwezig zijn binnen de grenzen van het plangebied tijdens de uitvoer van de werkzaamheden. Beide soorten zijn nog niet in winterrust wanneer de mitigerende maatregelen getroffen worden. De werkwijze is zodanig afgestemd dat de minste effecten op beide soorten optreden. Een andere werkwijze die gunstiger is voor zowel rugstreeppad en zandhagedis is niet beschikbaar. Een alternatieve planning die gunstiger uitpakt voor rugstreeppad en zandhagedis is niet mogelijk.

Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de rugstreeppad en de zandhagedis te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare periode van de soorten en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens de werkzaamheden te verminderen.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van het belang van 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten', zoals bedoeld in artikel 3.8, lid 5, onder b sub 3 van de Wnb.

Het herasfalteren zorgt dat de weg voor een langere periode meegaat en zoals genoemd het strand van de Wassenaarseslag langs deze enige weg bereikbaar blijft. Kuilen en gaten in de weg vormen een gevaar voor het verkeer. Het herasfalteren van de Wassenaarseslag is nodig voor een veilig wegdek en daarmee het verminderen van ongelukken. De Wassenaarseslag is in 2017 aan een visuele CROW-weginspectie onderworpen en hieruit is gebleken dat de weg niet meer voldeed aan het vereiste prestatieniveau. De inspectie toonde ernstige rafeling, matige scheurvorming en randschade, wat duidt op achteruitgang van de asfaltconstructie en verminderde veiligheid voor verkeersdeelnemers. Uit aanvullend wegbouwkundig asfaltonderzoek is gebleken dat de draagkracht van het asfalt substantieel is afgenomen, wat levensduurverlengend onderhoud en versterkende maatregelen noodzakelijk maakt om zo de veiligheid en functionaliteit van de weg te garanderen.

Er is ook sprake van wateroverlast op de weg. In natte periodes ontstaan plassen op het wegdek. Dit vormt een gevaarlijke situatie voor het wegverkeer. Spoorvorming in combinatie met regen kan resulteren in aquaplaning wat eveneens de verkeersveiligheid in het geding brengt. Plasmvorming wordt verminderd door de aan te leggen waterafvoer. Het aanleggen van de waterkolk zorgt ook voor een verbetering van de openbare veiligheid.

De herontwikkeling van de fietsoversteek dient ook het belang van openbare veiligheid. De betreffende fietsoversteek is namelijk één van de meest onveilige fietsoversteken in Wassenaar en er zijn in de afgelopen tien jaar elf gewonden gevallen op of nabij de oversteek. Door de verbreding van het fietspad wordt de kans op frontale ongevallen tussen fietsers verkleind. Tevens wordt de oversteek voorzien van een kruispuntplateau waardoor de snelheid van het autoverkeer wordt afgeremd en worden de rijbanen verder van elkaar af gelegd waardoor fietsers voldoende ruimte hebben om tussen de rijbanen te wachten op het autoverkeer. Ook dit verkleint de kans op ongevallen. Door zowel het wegdek als de fietsoversteek in één keer aan te pakken, wordt de overlast tot gebruikers van de weg zoveel als mogelijk beperkt.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de aan de aanvraag ten grondslag gelegde wettelijke belang voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de rugstreeppad en de zandhagedis welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Staat van instandhouding

Als gevolg van de werkzaamheden wordt functioneel leefgebied met daarin mogelijk aanwezige zomer- en overwinteringsplaatsen van de rugstreeppad en zomer- en voortplantingshabitat van de zandhagedis verstoord. Bij het herasfalteren is het nodig om het bestaande wegdek te frezen. Hierbij wordt de toplaag middels een machine weggehaald en bewerkt om er een nieuwe laag asfalt op te laten hechten. Tijdens het asfalteren wordt binnen de contouren van de bestaande weg gewerkt, maar zal er af en toe door berm gelopen moeten worden.

Ontoegankelijk maken werkgebied

Om te voorkomen dat de rugstreeppad en de zandhagedis aanwezig zijn in het werkgebied tijdens de werkzaamheden worden er voorafgaand aan deze werkzaamheden schermen geplaatst op de randen van de bermen van de weg. Het plaatsen van de schermen wordt uitgevoerd in de minst kwetsbare periode van de rugstreeppad en de zandhagedis. De schermen worden geplaatst na ontheffingverlening zodat aanwezige dieren voor de winterperiode weggevangen kunnen worden. Omdat de eerste exemplaren van zandhagedis halverwege september in winterrust gaan, dient uiterlijk 1 september gestart te worden met het afvangen van soorten (zie ook onder het kopje 'afvangen individuen'). De schermen worden in de berm geplaatst op ongeveer 75 centimeter afstand van de weg omdat de werkzaamheden plaatsvinden in de eerste 50 centimeter naast de weg. De schermen bestaan uit stevig plastic van 2 millimeter dikte, en worden 10 centimeter in de grond ingegraven en zijn 50 centimeter hoog. De palen waaraan zij bevestigd worden bevinden zich aan de zijde van de weg. Het plaatsen van reptielen- en amfibieënschermen dienen uitgevoerd te worden in één werkrichting om eventueel aanwezige soorten de mogelijkheid te geven zich te kunnen verplaatsen.

Langs de Wassenaarseslag zijn veel opritten, zijwegen, paden en fietspaden aanwezig welke niet volledige afgezet kunnen worden met het scherm, omdat het verkeer hiermee wordt belemmerd. Om te voorkomen dat rugstreeppadden en zandhagedissen toch het plangebied inlopen worden langs de randen van deze opritten en zijwegen schermen in een bocht geplaatst, met een lengte van tenminste vijf meter. Zo worden individuen die langs de bocht lopen gestimuleerd om terug naar het duin te lopen in plaats van het wegdek.

De schermen dienen in de actieve periode in een goede staat te functioneren. Om dit te waarborgen zijn dagelijkse controles van de functionaliteit de schermen noodzakelijk. Deze controles moeten worden uitgevoerd door de ecologisch deskundige of door een persoon die door de ecologisch deskundige is geïnstrueerd. Een verslag van deze controles dient ook opgenomen te worden in het ecologisch logboek. Beschadigingen of andere omstandigheden waardoor de functionaliteit wordt belemmerd, dienen uiterlijk binnen één dag te worden hersteld of opgelost. Dit om nieuwe toestroom van rugstreeppadden en zandhagedissen in het werkgebied te voorkomen. Het verwijderen van schermen is alleen toegestaan nadat de werkzaamheden in het gebied zijn afgerond en onder begeleiding van de ecologisch deskundige.

Afvangen individuen

Omdat niet uitgesloten kan worden dat de rugstreeppad en de zandhagedis in het plangebied voorkomen na het plaatsen van de schermen, dienen individuen weggevangen te worden. Dit dient uitgevoerd te worden vanaf uiterlijk 1 september tot en met 15 oktober. Met deze periode van afvangen wordt zowel rekening gehouden met de winterperiode van zandhagedis (vanaf half september) en de winterperiode van de rugstreeppad (vanaf half oktober). Omdat de toegangswegen niet volledig worden afgesloten en er wordt gewerkt met bochten in de schermen, geeft dit geen garantie op het volledige vrij zijn van aanwezige soorten in het plangebied. Dieren kunnen alsnog, eventueel per toeval, via de paden in het plangebied geraken. Om die reden achten wij het niet onredelijk om in de voorschriften op te nemen dat ook gedurende de werkzaamheden, tot de periode van 15 oktober de vangemmers dagelijks gecontroleerd worden op aanwezigheid van individuen. Na deze periode zijn de meeste exemplaren van de rugstreeppad tevens in winterslaap. Indien de klimatologische omstandigheden hiertoe aanleidingen geven, en dieren langer actief blijven voor zij in winterrust gaan, dient het afvangen verlengd te

worden tot 1 november. Dit ter beoordeling aan de ecologisch deskundige en deze afweging dient te worden vastgelegd in het ecologisch logboek.

Zodra de schermen functioneel zijn, worden aan de binnenzijde van de amfibieënschermen vangemmers ingegraven (wegzijde). In het activiteitenplan is voorgesteld dat de vangemmers om de 50 meter worden ingegraven, echter achten wij hiermee de vangkans aanzienlijk kleiner. Om die reden hebben wij in de voorschriften opgenomen dat de vangemmers maximaal per 20 meter ingegraven dienen te worden. Alle emmers zijn aan de onderzijde geperforeerd zodat het eventuele regenwater weg kan lopen. In de emmers dienen schuilmogelijkheden worden aangeboden om predatie (van roofvogels) te voorkomen. Verder dienen de vangemmers een grillige stok te bevatten zodat eventuele bijvangst zoals muizen zelf de emmers kunnen verlaten. Van het afvangen en verplaatsen dient verslag te worden gedaan in het ecologisch logboek. Dit hebben wij vastgelegd in de voorschriften.

Verder is voorgesteld om dagelijks eenmaal na 12:00 uur de vangemmers te controleren op aanwezigheid van de rugstreeppad, de zandhagedis en eventuele andere dieren in de emmers. Echter omdat rugstreeppadden nachtactief zijn en zandhagedissen dagactief, hebben wij in de voorschriften opgenomen dat de vangemmers tweemaal daags gecontroleerd dienen te worden. Hiermee wordt voorkomen dat dieren te lang in de emmers blijven en hier mogelijk schade van kunnen ondervinden. Daarom dient de deskundige tweemaal daags met een tussenperiode van maximaal twaalf uur een controle uit te voeren op aanwezige individuen in de emmers. Indien de weersomstandigheden ongunstig zijn dan dient een extra controleronde te worden uitgevoerd. Dit ter beoordeling aan de ecologisch deskundige.

Aanvullend op het afvangen middels vangemmers, is een geschikte methode voor het afvangen van de zandhagedis het afvangen met stropvangsten. Stropvangsten met behulp van vangstropjes mogen enkel en alleen worden toegepast door een ecologisch deskundige vaardig in het afvangen van de zandhagedis met deze specifieke methode.

Gevangen exemplaren worden verplaatst naar alternatief geschikt habitat, buiten de invloedsferen van de werkzaamheden. Zij worden op circa 200 meter afstand van de oorspronkelijke aangetroffen locatie vrijgelaten. Het terrein ten noorden van de Wassenaarseslag is aangewezen als zeer geschikte uitzetlocatie aangewezen voor de zandhagedis en de rugstreeppad. Aan de zuidzijde zijn ook enkele plekken geschikt als uitzetlocatie.

Tot slot hebben wij in de voorschriften opgenomen dat handschoenen, laarzen en opvangemmers en andere materialen die worden gebruikt voor bovenstaande vangmethoden ontsmet dienen te worden conform het Desinfectie protocol veldwerk van RAVON. Hiermee wordt verspreiding van ziektes onder amfibieën voorkomen.

Aanwezige individuen tijdens werkzaamheden

Indien tijdens de uitvoering van de werkzaamheden toch nog individuen van de rugstreeppad en/of de zandhagedis worden aangetroffen in het plangebied, dienen de werkzaamheden die gerelateerd zijn aan het specifieke werk op die locatie direct stilgelegd te worden. Er moet in dat geval direct contact opgenomen worden met de begeleidende ecologisch deskundige. De ecologische deskundige dient passende maatregelen te nemen en de genomen stappen toe te lichten in het ecologisch logboek. De werkzaamheden kunnen op de werklocatie hervat worden als de ecologische deskundige het plangebied weer heeft vrijgegeven voor de werkzaamheden.

Met het treffen van deze, en voorgenoemde maatregelen, wordt voorkomen dat individuen van de rugstreeppad en de zandhagedis worden verwond en gedood. De maatregelen die wij aanvullend op het voorgestelde hebben opgelegd, zijn vastgelegd in de voorschriften.

Staat van instandhouding (hierna: SvI)

De landelijke staat van instandhouding van de rugstreepad en de zandhagedis is als matig ongunstig beoordeeld (Wageningen University & Research 2019). De regionale staat van instandhouding van de rugstreepad en de zandhagedis is niet bepaald. Zowel rugstreepad en zandhagedis komen vrij algemeen voor in de provincie Zuid-Holland. De rugstreepad en de zandhagedis komen algemeen voor in de omgeving van de Wassenaarseslag. In de afgelopen tien jaar zijn 462 waarnemingen gedaan van de rugstreepad en 189 van de zandhagedis (NDFF, 2023, geraadpleegd op 20 november 2023). Vanwege de grote aantallen waarnemingen en het zeer geschikte leefgebied dat tevens als Natura 2000-gebied beschermd is, is het aannemelijk dat de lokale SvI wel gunstig is.

De voorgenomen ontwikkeling heeft een beperkt effect op een klein gedeelte van het leefgebied van beide soorten. Het huidige plangebied maakt slechts een klein onderdeel uit van het gehele zomer- en winterhabitat van beide soorten en voortplantingsplaatsen voor de zandhagedis. Dit leefgebied kan tevens gecategoriseerd worden als suboptimaal door de ligging langs de Wassenaarseslag en door de beperkte structuurvariatie. Door het plaatsen van de schermen en het wegvangen en verplaatsen van individuen wordt voorkomen dat zandhagedissen en rugstreepadden aanwezig zijn tijdens de uitvoer van de werkzaamheden. Door rekening te houden met de kwetsbare periodes en het ontoegankelijk maken van leefgebied wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met het behoud van de lokale populaties rugstreepad en zandhagedis. Na afronding van de werkzaamheden wordt het leefgebied, van beperkte omvang, in het plangebied weer beschikbaar voor de rugstreepad en de zandhagedis. Er is geen sprake van permanent verlies van het functioneel leefgebied van de rugstreepad en de zandhagedis. Door de voorgenomen maatregelen is het aannemelijk dat beide soorten in de directe omgeving aanwezig blijven.

Alternatieve verblijfplaatsen

Het aanbieden van alternatieven voor het tijdelijk aantasten van winterverblijfplaatsen van zandhagedis en rugstreepad is niet noodzakelijk omdat in de directe omgeving voldoende alternatief leefgebied, wat vanwege de robuustheid en grotere variatie van betere kwaliteit aanwezig is. De straatkolken die ten behoeve van de afwatering worden aangelegd dienen faunavriendelijk te zijn. Zij dienen te worden voorzien van een amfibietrapje of vergelijkbaar zodat dieren die in de straatkolk terecht komen zelf de kolk kunnen verlaten.

Cumulatieve effecten

Ten tijde van het beoordelen van het voorliggend project zijn diverse projecten met aanwezigheid van de rugstreepad en de zandhagedis in werking. Deze projecten bevinden zich op circa één tot drie kilometer ten (noord)oosten van het voorliggend project. Omdat voor al deze projecten tevens treffende mitigerende en compenserende maatregelen worden getroffen waarbij het verwonden en doden van dieren wordt voorkomen, én het feit dat in onderhavige geen sprake is van vernietiging van habitat, is er geen sprake van een cumulatief effect op de SvI van de rugstreepad en de zandhagedis.

Concluderend

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de voorgestelde maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de werkzaamheden van dit project niet leiden tot verslechtering van de SvI van de rugstreepad en de zandhagedis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de OZHZ. De werkzaamheden en de wijze waarop maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het ecologisch werkprotocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Samenhangende besluiten

Bij deze beoordeling is uitsluitend gekeken naar mogelijke effecten van de activiteit op de aangevraagde soorten op basis van de aangeleverde informatie. Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend. Tevens wordt ontheffing verleend op grond van artikel 3.9, tweede lid, van de Wnb voor gebruikmaking van niet-selectieve vangmiddelen bij het vangen van de rugstreeppad en de zandhagedis.